

Najbardziej i najmniej prestiżowe zawody z perspektywy Polaków: stabilna góra i dół, ciekawe zmiany w środku zestawienia

Strażacy i pracownicy ochrony zdrowia niezmiennie cieszą się największym poważaniem polskiego społeczeństwa. Natomiast zarówno politycy, jak i twórcy cyfrowi od lat nie opuszczają „strefy spadkowej” – wynika z 4. edycji badania „Ranking prestiżu zawodów i specjalności” zrealizowanego przez agencję SW Research.

Czwarta edycja rankingu

Polacy już po raz czwarty wystawili ocenę przedstawicielom różnych profesji. Tym razem ranking objął dokładnie 40 kategorii. Jak co roku, respondenci odpowiadali na pytanie „Jakim poważaniem darzysz osoby o poniższym zawodzie / funkcji?” mając do dyspozycji gamę pięciu ocen od „bardzo małym” do „bardzo dużym”. W kolejnym kroku, dla każdej profesji zsumowano odsetki wskazań dla „raczej dużym” i „bardzo dużym” a następnie uszeregowano zawody w ranking, zaczynając od profesji o najwyższym wyniku. Każdy z zawodów prezentowany był respondentom zarówno w formie męskiej, jak i żeńskiej.

„Ranking prestiżu zawodów i specjalności” to więcej niż tylko zestawienie poszczególnych profesji. Z socjologicznego punktu widzenia, każda profesja niesie za sobą tzw. rolę społeczną - zestaw spójnych wartości i społecznych oczekiwań. Dobór zawodów w rankingu (znamy te zawody z własnych z życia codziennego – własnych doświadczeń lub przekazu medialnego) pozwala na sprawne zestawienie – z jednej strony idealnych oczekiwań co do danej profesji, z drugiej zaś – faktycznego obrazu wyłaniającego się z naszych obserwacji – wyjaśnia Piotr Zimolzak, wiceprezes agencji SW Research.

W czołówce i w ogonie bez zmian

Polskie społeczeństwo kolejny rok z rzędu okazało się stabilne w swoich ocenach, zarówno jeśli chodzi o najbardziej, jak i najmniej poważane zawody. Śmiało można powiedzieć, że cała pierwsza szóstka zawodów powtórzyła tak samo dobry wynik, co w 2023 r. praktycznie zachowując swoje dotychczasowe pozycje.

Pozycję lidera rankingu czwarty raz obronił zawód **strażaka** powtarzając wskaźnik poważania sprzed roku, tj. 84%. Tuż za nim, również niezmiennie od czterech lat uplasował się **ratownik medyczny** z wynikiem 83%. Laureaci trzeciego miejsca na podium rotują co dwa lata – w latach 2021 i 2023 trzecie miejsce zajął zawód **pielęgniarki**, w latach parzystych, czyli również w 2024 – zawód **lekarza** z wynikiem 76%. Należy jednak zaznaczyć, że o finalnej kolejności zdecydował zaledwie ułamek procenta.

Analogiczny, dwuletni cykl rotacyjny wyłania się powoli w przypadku pary **profesora uczelni wyższej** i **farmaceuty** (debiut w roku 2023 r.). W tym roku reprezentant aptekarskiego fachu wyprzedził przedstawiciela świata nauki o 1 punkt procentowy.

Internet i polityka – najmniej poważane sfery zawodowe

Zwróćmy teraz uwagę na przeciwny biegun rankingu, na którym znajdują się profesje najgorzej ocenione przez Polaków pod względem prestiżu. Przedstawiciele czterech specjalności zajęli niechlubne ostatnie pozycje, w ten samej kolejności co w roku 2023 r. Zaczynając od profesji o najniższym poziomie

poważania trafimy kolejno na: **influencera** (12%), **youtubera** (13%), **działacza partii politycznej** (14%) i **posła na Sejm** (20%).

Wyniki tegorocznej edycji Rankingu rzucają światło na stabilne wzorce oceniania prestiżu zawodów przez polskie społeczeństwo. Trwała wysoka ocena strażaków i pracowników ochrony zdrowia odzwierciedla powszechne uznanie dla zawodów związanych z bezpośrednim niesieniem pomocy i ratowaniem życia.

Z kolei konsekwentnie niskie oceny polityków i twórców cyfrowych mogą wynikać z percepcji braku bezpośredniego wkładu w dobro społeczne, a także z negatywnych skojarzeń związanych z ich działalnością. W przypadku obydwu specjalności można mówić o efekcie rozczarowania, a także braku zaufania potęgowanego przez atmosferę ostatnich afer i skandali (np. tzw. afery wizowa, inwigilacja systemem Pegasus – w przypadku świata polityki, czy tzw. Pandora Gate, jeżeli chodzi o środowisko twórców cyfrowych) – komentuje Małgorzata Bodzon, Senior Project Manager z SW Research.

Jakim zaufaniem darzysz osoby o poniższym zawodzie? 10 NAJLEPIEJ OCENIONYCH

ZAWÓD / FUNKCJA	PROCENT* ODPOWIEDZI	POZYCJA W RANKINGU W ROKU:				ZMIANA WZGLĘDEM 2023
		2024	2023	2022	2021	
Strażak	84,0%	1	1	1	1	0
Ratownik medyczny	82,6%	2	2	2	2	0
Lekarz	75,5%	3	4	3	3	+1
Pielęgniarka	75,2%	4	3	4	4	-1
Farmaceuta / aptekarz	68,7%	5	6	-	-	+1
Profesor uniwersytetu	68,1%	6	5	5	5	-1
Górnik	61,8%	7	7	6	8	0
Inżynier pracujący w fabryce	61,7%	8	8	8	9	0
Robotnik wykwalifikowany, np. tokarz, murarz	61,0%	9	12	10	6	+3
Szewc	60,0%	10	10	11	7	0

Badanie "Ranking prestiżu zawodów i specjalności" 2024

* Suma odpowiedzi "dużym" i "bardzo dużym"

** Nowy zawód w rankingu

[Grafika do pobrania](#)

Sędzia rośnie w siłę. Poprawa fizycznych specjalizacji

W środkowej części rankingu nastąpiło wiele interesujących zmian – zarówno od strony awansów, jak i spadków. Zaczynając od wzrostów:

- Na uwagę zasługuje zawód **sędziego**, którego dobra passa nie opuszcza od lat – świadczy o tym ostatni skok o 3 pozycji w górę oraz stabilny wzrost od 2021 r.
- Po dwóch latach spadków swoją pozycję odbudowuje zawód **robotnika wykwalifikowanego** (tokarz, murarz).
- Od dwóch lat w rankingu pozycję poprawia **pracownik sprzątający**, wracając do swojego poziomu z 2021 roku.
- **Przedsiębiorca** w dużej firmie – po ogromnym spadku w ostatnim roku wraca do poziomu z lat 2021-2022, notując największy wzrost w tegorocznym rankingu (+5 pozycji).
- Ciekawa jest też dynamika funkcji **ministra** – po zeszłorocznym kryzysie, szef resortu awansowałby również o 5 pozycji względem 2023 r. (efekt osłabiła obecność nowych zawodów w rankingu, które zostały ocenione lepiej).

Rolnicy w kryzysie. Złe wieści dla pracowników kadr i księgowości

Z kolei, jeżeli chodzi o spadek poziomu prestiżu widać następujące tendencje:

- Najbardziej spektakularny regres (-6 pozycji) dotyczy zawodu **rolnika indywidualnego** w średnim gospodarstwie. Jeszcze w 2021 r. przedstawiciele tego zawodu zamykali Top 10 rankingu, aby aktualnie znaleźć się na granicy trzeciej dziesiątki zestawienia.
- Koniec dobrej passy dla **informatyka i analityka systemów komputerowych** – po dwóch latach przedstawiciele tej profesji opuszczają pierwszą dziesiątkę i wracają do pozycji sprzed 3 lat.
- Coraz gorzej postrzegany jest zawód **księgowego** – po istotnym załamaniu w ubiegłym roku, obserwujemy kolejny spadek - w tym roku o 2 pozycje.
- Poważne spadki notują przedstawiciele zawodów związanych z **zarządzaniem zasobami ludzkimi**. Zarówno trener biznesu (ang. *coach*) oraz rekruter / pracownik działu HR znaleźli w się w bezpośredniej okolicy tzw. „strefy spadkowej”, wyprzedzając tylko polityków i twórców internetowych, którzy od lat zajmują ostatnie miejsca w rankingu społecznego poważania.

Analiza awansów wskazuje na rosnącą wartość zawodów, które mogą być postrzegane jako kluczowe w kontekście praworządności i stabilności społecznej, co ilustrują przypadki sędziów oraz wzrost prestiżu przedsiębiorców w dużej firmie. W przypadku roli sędziego, dodatkowym atutem mogły okazać się sygnały dotyczące możliwych reform w sądownictwie po ostatniej zmiany władzy. Ciekawy jest również trend odzwierciedlający docenianie trudu i znaczenia prac fizycznych, które często są niezbędne dla funkcjonowania codziennego życia. Innym czynnikiem działającym na korzyść tych specjalności może być ich deficyt na rynku, przy jednoczesnym rosnącym popycie na świadczone przez nich usługi.

Spadek prestiżu zawodów takich jak informatycy czy księgowi może wynikać ze zmieniających się warunków rynkowych, w szczególności z postępującej automatyzacji zadań. Z kolei kryzys w postrzeganiu profesji rolnika może być spowodowany trwającą od miesięcy falą głośnych protestów związanych z tzw. Zielonym Ładem oraz incydentami, które miały miejsce podczas tych manifestacji – uzupełnia Piotr Zimolzak z SW Research.

Jakim zaufaniem darzysz osoby o poniższym zawodzie? 10 NAJGORZEJ OCENIONYCH

ZAWÓD / FUNKCJA	PROCENT* ODPOWIEDZI	POZYCJA W RANKINGU W ROKU:				ZMIANA WZGLĘDEM 2023
		2024	2023	2022	2021	
Minister	25,5%	31	34	29	29	+5
Ksiądz	25,2%	32	30	28	28	0
Pracownik infolinii / call-center	24,8%	33	32	-	-	+1
Radny gminny	24,8%	34	33	30	30	+1
Trener biznesu / coach	24,0%	35	29	-	-	-4
Rekruter, HR-owiec	23,7%	36	31	-	-	-3
Posel na Sejm	19,7%	37	35	31	31	0
Działacz partii politycznej	14,4%	38	36	33	34	0
Youtuber	12,9%	39	37	32	33	0
Influencer	12,2%	40	38	34	32	0

Badanie "Ranking prestiżu zawodów i specjalności" 2024

* Suma odpowiedzi "dużym" i "bardzo dużym"
** Nowy zawód w rankingu

[Grafika do pobrania](#)

Prezenterzy telewizyjni i taksówkarze – debiutanci rankingu

W aktualnym rankingu Polacy mieli możliwość ocenić po raz pierwszy przedstawicieli dwóch zawodów, które dobrze znamy z codziennego życia: **prezenterki/prezentera telewizyjnego** oraz **taksówkarza/taksówkarki**. Żaden z nich nie powtórzył zeszłorocznego świetnego wyniku debiutującego zawodu farmaceuty. Możemy raczej mówić o umiarkowanym sukcesie – obydwa zawody uplasowały się na przełomie trzeciej i czwartej dziesiątki - taksówkarz z wynikiem 33% zajął 27 miejsce, a prezenter telewizyjny miejsce 30, z wynikiem 26%.

Nota metodologiczna:

Badanie przeprowadzono w dniach 23-24.04.24 techniką CAWI przez instytut badawczy SW Research na reprezentatywnej próbie 1011 Polaków w wieku 16-80 lat.

Kontakt: Piotr Zimolzak

Wiceprezes Zarządu

SW RESEARCH

p.zimolzak@swresearch.pl

tel. 535 987 335

[Grafika pełnego rankingu do pobrania](#)

